

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

مکتوبی که برای درج کازت با اداره داده
شده و طبع نشود به صاحبش رد نخواهد شد
مکتوبی که اجرت پوست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

اختیار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

مکتوبی که برای درج کازت با اداره داده
شده و طبع نشود به صاحبش رد نخواهد شد
مکتوبی که اجرت پوست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

این کازت از حوادث کوناگون و از سیاست و پوئیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هرگز نه سواد مفیده عامه بخانا قبول و طبع نخواهد شد
از اعمانی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطره غرضش و از اعلانات عامی به سطره غرضش اخذ نخواهد شد

آزادی افکار

دانش و حکمت . که بنیاد سعادتندی و نیک نامی
است و اساس حسن انتظام امور است . و اعتدال حال
این جهان خاکی را کافل است . و نیک بختی ما را
در هر مقامی نماید . و رهنمایی تواند کرد ما را باینکه
یکی از اسباب ترقی مدنیت . و حسن انتظام حال
جسمتها . و دفع مکاره و جلب منافع . و حصول
مقصود . حقیقی از این انسانها . همتا حریت
و آزادی افکار است . و زمانی از اسیری و قیودات
عندی و شخصیه و اسیریهای غرضهای نفسانی
و منفرد . که باعث شده است همه تیاههای ما را
نوعا و شخصیا . و بیش تر فتنه ماردار مقامات ترقی
و برتری جستن ما در عالم تحصیل فضائل و کمالات
موریه و معنویه . و تحلی بحلیه شرافت و بزرگ
منشی . چه انسان با همه شرافت اصل . و کرامت
فطرت . و بلندی مرتبت خلقت و بزرگی مقصود
که از آفرینش او هست . بعلت تعلبهای هواهای
شخصانی مغلوب و حقیر گردیده . و تا بیل و خوار
و بی تو مانده است . شرافت اصل خود را
فراموش داشته . کرامت نهاد و بلندی مقام
خود را از خاطر در کرده است . و گرنه همه و هر
اوامر غیر مستقیمانه و جاهل و نادانی نکرد . اسیر
خیالات معیوسه یزیدین ظلم و تضییع حقوق
نشود . زنده کی خود را بطور دوام . در التزام
به نیکبها و حسنات داند . سعادت خود را در دو جهان
بحریت تحصیل نماید . زهی حریت که انسان را
از حیض پستیها بمقامات قدس رساند . خهی
آزادی که ایشان را از وحشیگری برتری داده به عالم پاک
انسان برد .

الحاصل دانش و آگاهی بیش از همه چیز ما را بسوی
نیکبها دعوت کند . و در دین نظریهای ماکارهای
نیک را جلوه دهد . و از بدیهها ما را آگاهی
بخشیده و از آنها بهره ببرد . ما را از دست جهل
و نادانی آزاد کند . و بس از جهل خرابیها معور
و آباد دارد . ما را مستقیم کند به پیروی کردن باصل
استقامتهای دو جهانی که مخاطب گردید بامر
مستقیم باش چنانکه مأمور هستی چه استقامت او
همان استقامت اجرای اوست . و اعتدال و اعتدال
پیروان او .

پس حریاد بود . و آزاد باید شد . لکن نه

آنجنان حریقی که ما را از مبادی استقامت و اعتدال
پیرون کند . بسوی هواهای پست و خیالات
ناقصه دعوت نماید . ما را مطلق العنان در
صحراهای بدبختی سازد در دست خواهشهای
شخصانی خودمان اسیر و دستگیر دارد . که این
حریت و آزادی نبوده . بل بدترین اسارت و ذلتها
است .

کارا که بعلم و دانش باشند . و از روی آگاهی
و بصیرت دیده شود همان اعتدال و استقامت که آنرا
حاکم مطلق بر اخلاق حسنه و صفات محموده
دانستیم در همین معنی آزادی نیز حاکم خواهد بود
و گرنه حریقی که مانع از نیکبها است . و مضام
بظهور اطوار انسانیت حقیقیه است . بدترین
صفتها است و اجتناب از آن اولی . و اگر باعتدال
و نیکبها نهاد پیشتر و حسنات و نایبند راستکار بها
است پس حقا حریت است . و حار از آن صفت
بحق در دو جهان حر و آزاد است .

خوشحال کسی که مقام بلند آزادی را فهمیده .
و قدم در میدان عزت و سربلندی و افتخار گذاشته .
و با همه غیبت و وسعتندی . در تحصیل فضائل
و کمالات جان فشانی نموده . و بذروه منبع نسیات
حقیقیه ارتقا یافته . بنشاط مستطاب (انت
حرف الدارین) مخاطب گردیده است . این است
مقام آزادی که در زبانها جاری است . ولی
استعمال این حریت چه گونه باید باشد ؟ و بجه
طریق حقوق آنرا حفظ باید نمود ؟ این یکی نیز
مطالعات طولانی را تواند بنشاط مآورد .
و بقاء علم و آگاهی در زیر حکم اعتدال
و استقامت ما را از حدود آن خبر تواند داد .

قطعه مخصوصه باختر در تاریخ سال جدید .

جدا این سال نو کن هجرت فخر الأمم
مرجهان را مبدأ مسعودی و مفر بود

سال نو باری بود مسعود بر اسلامیان
خاصه بر شاهنشاه اسلام دین پرور بود

روشنی بادا از اندر جهان ملک و دین
اختران را تا فروغ از شمع خاور بود

باد اندر سایه محمود او دین ارجند
آنچنان کن عدل او معور هر کشور بود

لاجرم بادانش از سال نوین بودی سخن
گفت تاریخی بگو کفتم که (نیک اختر بود)
سنه
۱۲۹۳

تاریخ سال جدید است که جذاب رشادت پناه فضیلت
همراه . شیخ سلیمان افندی پوست نشین درگاه
عالی بخارایی در سلطان احمد . و از اعضای اداره
جهت مهاجرین . برای طبع با اداره اختر
فرستاده اند .

س . خسرو صاحب قیام ساینه پروردگار
پادشاه بحر و بر شاهنشاه عالی تبار

ل . ملک و ملت اول شاهنشاه سکندر حشمت
سایه سنده کوردیکین کورمشی چشم روزگار

ط . لطف عاشق ربع مکنون را معجز کرده است
نیست انسانی ندارد بر وجودش افتخار

ا . ساده برنگ عسکر زور آوری روز نبرد
صد گروه لشکر اعدایی ایل تار و مار

ن . عجبکوت بارگاهش کار رستم میکند
مکتبش مورد درس زور آور از اسفندیار

ع . سعی اله ملت ایچون بر حقوق اترقیدینا
کشتی آتش نفس طوب و تفک بشمار

ب . آبروی ملک و ملت صغیر کشور کشا
قوت اسلام و دین سلطان صاحب اختیار

د . عدل و نادیده معمر اولدی عالم اولیه کیم
بولدی غیراده بر ویرانه جغد ایشون قرار

ا . بارک الله بر تو و بر دولت و اقبال تو
حلمی از کان دینی سایه پرور دکار

ل . آل عثمان نسل پاکند عجب گلشنیدر
بای تخت بویله عادل پادشاه تاجدار

ع . معدن لطف و کرم وی منبع جود و سخا
بروک و حلم بر کاهت کدای کاسه دار

ز . رزم هنگامه اول شاه غضنفر صولت
هیشدن لشکر اعدا ایلدر هر سو قرار

ی . زیب بخش شان شوکت شاه کردون منزلت
قهرمان تهمت صا حیران نامدار

ز . عزم ایدرسه دشمنه انا قهنا هر می
آیه نصر من الله نصر یحیون آشکار

خ . تخت و تخت و عروجه و عز و اقبالش بود
چند قرن وصال و مام و ساعت و یل و نهار

ا . یا آنهاد مهد علیا ایل نور چشمی
مخلفنده ایلکل دولته شاد و پر قرار

ن . منتخب کربازی حرف ثانی ازهر بیت من
می برآید نقش اسم پادشاه کامکار

ا . سال تو تبریکه تاریخ جوهره دیدم
هر ایله عبدالعزیز خانه اوله توفیق بار

سنه
۱۲۹۳

اخبار داخلیه

توجهات

ممیزی اول دائره دوم حقوق محکمه بدایت
اسلامبول . برفت همراه عونی افندی ممیزی اول
دائره حقوق اسکدار .

ممیزی اول دائره حقوق اسکدار . بهار افندی
کاتب اول ضبط دائره حقوق دوم .

ممیزی اول دائره حقوق بل و غلی . بهار افندی
ممیزی ثانی .

ممیزی ثانی دائره مذکور . بکر رفور افندی
از کتبه ضبط .

ممیزی اول دائره حقوق اولی . برفت همراه شوق
افندی ممیزی ثانی .

ممیزی ثانی دائره مذکور . بعزت همراه مقبل یک
از کتبه صنف اول ممیزی .

ممیزی اول شعبه کد در دائره جزائیه در سعادت تشکیل
شده بحقی افندی مدیر قلم دائره مرقوم .

ممیزی ثانی دائره مذکور . بقوت همراه نافذ
افندی از کتبه ضبط دائره حقوق بل و غلی توجه
واحاله فرموده شده است .

اعلان رسمی

چون در انشای سیر و حرکت سفان وقوع بعضی مصادفات طبیعی است و گاهی می شود ضرر و خسارتی تضرع و بعضی فقرات دیگر که باید بطور صلح رسیده و قرار داده شود - هرگاه بحکم مذکور حواله شده شکل است که باها باعتبار تاریخ و ترتیب دعوی رسیده می نماید - و موادی که استیضاح آن شفاهی ممکن است لزومی نداشته که بطور رعایت مراسم محاکمات مثل لایحه مخصوصه از مدعی علیه مثل پرداخته و استیضاح اعتراض و ادعا گرفتن باشد که این یکی باعث معطلی و دوچار مشکلات گردیدن ارباب مصالح میگردد - و موادی که صلحا قابل انجام دادن باشد موافق حقوق عادی است که بدون حواله کردن بحکمها در جمع هیئت صلحیه قرار قطع و فصل آن داده شود - و کارهایی که تنهیا للمصلحه علی وجه المصلحه حل آنها ممکن است در اسلام قبول کافی سابق در اداره لیمان و در بیرونها بمعرفت رؤسای لیمان میبایست تسویه شود و اموری که قابل تسویه بطریق صلح نیست در اسلام قبول و در بیرونها درجائی که بحکم بحریه هست میباید بحکم تجارت بحریه و در جاییکه نباشد بحکمهای تجارت بریه عاید و راجع گردد بنا برین بدست و سی و هشتم قانون نامه تجارت بحریه را لازم آمد تعدیل و اصلاح کرده شده و یک فقره مناسبتی هم که لازم بود تعدیل بقانوننامه مذکور بشود در اینخصوص پس از استیذان اراده جناب پادشاهی تعلق فرموده بد آنوجب موقع اجرا گذاشته شده و بجایهایی که لازم بود اطلاعات داده شد و مطابق این اساس فقراتی که تنظیم گردیده است بقرار ذیل میباید -

(مواد تصحیح شده قانوننامه تجارت بحریه)

(ماده سیم) معامله میباید یک کشتی یعنی خرید و فروش آنها خواه پیش از سفر و خواه در انشای سفر یکجا یا بطور حصه ها که در ممالک دولت علیه عثمانیه میشود باید در حضور رئیس لیمان (نکرگاه) و در ممالک خارجیجه با حضور شهبند های دولت علیه بموجب سند رسمی اجرا بشود - اگر باین طریق نشود بیع و شری کان بکن معدود خواهد شد - و اگر این میباید در ساج جا های ممالک عثمانیه که در آنها رئیس لیمان نیست اتفاق بیفتد - در مجلس ولایت باید اجرا شده و بمجلس لیمائی که نزدیکتر بانجا است اخبار داده خواهد شد - و اگر در یکی از ممالک خارجیجه که در آنجا شهبندر دولت علیه نیست واقع گردد برای خبر دادن بزرگترین جایی که در آنجا شهبندر هست بمعرفت مأمور مخصوص حکومت محلیه مجری خواهد گردید -

(ماده سی و هشتم) کاپتان سفینه ناچار است از اینکه یک دفتر بومیه که آرا ژورنال گویند داشته باشد که این دفتر را از جانب رئیس لیمان و درجائی که او نباشد از جانب یک نفر مأمور مجلس بلده نمره گذاشته و صحیح کشیده و تصدیق کرده شده باشد - درین دفتر بومیه اولاً احوال روز بروزی هوا و ثانیاً اینکه کشتی پیش رفت یا آنکه تاخیر نمود و اینکه حرکات آن و ثلثاً درجه عرض و طولی که کشتی در آنها واقع میشود و رابعاً ضرر و زیانی

که بکشتی و جوله آن وارد میشود و سببهای آنها خامساً تلفاتی که قضا واقع میشود - و تفصیل انشائی که قطع و ترک بتایید بقدر امکان - سائماً سببهای اینکه کشتی کدام راه را گرفته و طوعاً و کرها از آن راه بیرون رفته است - سابعاً تدابیر و قرارهایی که درخصوص لیمان از جانب طایفه کشتی و رؤسا و کاپتان داده میشود - ثامناً اگر یک نفر از مأمورین و نقرات سفینه رخصت داده شده است اسامی آنها و سبب رخصت دادن بآنها - تاسماً بحسابه ایراد و مصرف اموال محموله کشتی - و الحاصل ل تمامی مواد و وقوعاتی که موجب ادعا و منازعه تواند شد - در آن دفتر ثبت باید نموده شود (ماده چهارم) کاپتان در باب معاینه و بازدید کردن مهمات و تدارکی که برای سیر و سفر سفینه لازم است پیش از تحویل باید بمعرفت اهل خبره که از جانب رئیس لیمان و اصکر نباشد از جانب مجلس بلده فرستاده شود معلوم نماید که آیا آن تدارکات لازمه حاضر است یا نه - مضبوط و شهادتنامه این بازدید در نزد رئیس لیمان و یا مأمور بلده حفظ شده یک صورت مصدق بدست کاپتان داده خواهد شد - فرصاً اگر صاحبان بار از کشف و بازدید سفینه صرف نظر هم نمایند - کاپتان من یور بدون ابراز شهادتنامه مذکور تذکره رخصت نتواند گرفت - و تعیین این اهل خبره که برای کشف و بازدید امور متعلقه تجارت بحریه است - در اسلام قبول در محکمه تجارت بحریه و در بیرونها درجائی که تجارت بحریه نباشد بواسطه تجارت بریه خواهد بود (ماده که به قانون نامه مذکور تعدیل شده است) و وقوعاتی که از مصادفات جزیه قضا اتفاق می افتد و صلحا قابل تسویه است - در اداره لیمان در سعادت و در بیرونها بمعرفت رؤسای لیمان تسویه و انجام داده خواهد شد - و موادی که قابل صلح نیست در اسلام قبول در محکمه تجارت بحریه و در بیرونها در محکمه های بریه اگر محکمه بحریه نباشد رویت و قطع و فصل خواهد گردید -

(اخطار مخصوص)

اگر چه درخصوص القاب حضرات وکلای فقام و رجال ذوی العز و الاحترام و مأمورین کرام که نامهای محترم ایشان در ضمن کازت ذکر می شود - بملاحظه اینکه حدود القاب و عناوین و نشر نفات رسمیه را تماماً رعایت کرده شود - تا کتون بعبارت ترکی می نویسیم - و ترجمه بفارسی نمی کردیم لکن چون بعضی از اهل ادب و متفکدانان فارسی در اینباب اعتراض کرده بخاطر آوردند که اینها را در ممالک مشرق زمین که زبان و لغت آنها منحصر بفارسی است بنظر خوب نخواهند دید - و نیز لسان را از اسلوب خودی اندازد بهتر این است که بطور ترجمه و باصطلاحات معموله زبان فارسی آورده شود - مثلاً در مقام تعبیر نامی سلطانین با عز و تمکین اعلی حضرت و آنچه متم این تعبیر عالی است باید آورده شود - و در مقام ذکر اسامی سامیه حضرات وکلای فقام بجای حضرت دوللو جناب دولت مآب باید نوشت - و در باین

ترن آنها که رتبه اسکالانی باصطلاح فرانسه دارند - بجناب تنها و سایرین رانیز بدینقرار باید تعبیر آورد و خلاصه موافق اسلوب معمول زبان فارسی و آنچه شایسته حال است باید نوشت لهذا ما هم این مطلب را حق و موافق سلیقه دانسته عذر گذشته ها را می خواهیم و از برای بعد از این مقرر بودن سبک و اسلوب معروض را خدمت همه مطالعه کنندگان اختر خاصانه اخطار و عرض میکنیم -

ترجمه نکر افنامه ایست که تاریخ ۱۴ کانون ثانی روی از جانب دولتاب احمد بخار پاشا بنظارت جلایه خارجیجه کشیده شده است -

پیشتر مسدود بودن راه تیرین را با بسیاری از اهل شورش نوشته بودم - و دیروز بکوماندائی این جا که قوه مسکریه که لازم بود از تیرین حرکت کرده و تیرهای که در مقابل یوغازی که میبایست داخل شد و در زمینهای سخت و سنگین و بسیار هولناک واقع است گرفته شده - و بواسطه اینکه وقت شام بود - در آنجا اقامت کردیم - درحالتیکه طایغان در دو طرف یوغاز و محاذی صف جنگ در طول یک ساعت و نیم راه و در روی سلسله کوهها که از بخارها و خاراها روی هم افتاده متشکل گردید بود و در نه کاهها و مترسار و پروشته بودند و تا صبح آتش روشن کرده شد یکی آرام شدیم - علی الصبح یاری حق نمائی است - انکار کرد - از هر خط باغیان از دو طرف راست و چپ یوغاز بصولت دلیرانه و شیره یورش برده - قوت باغیان بدو قسم منقسم گردید - تیرها را بدست گرفته بمن خط عاصیان افتاده بقدر پنج ساعت این جنگ امتداد یافت - تیرها جلگی ضبط شد و بالاخره شورشیان تاب آورده مقاومت و مقابلت بسطوط عسکریه نکر دیده بمون آلهی - و توجهات پادشاهی تماماً بریشان و متسرق سردیده دور نیست بمجهت آوردن انذوقه برای خانه خودشان رفتند - کمترین نیز بقیه چاربنه که در حدود نمجه است آمدیم - طایغان که درین جنگ بودند مذکور میشود که میان هفت هزار و ده هزار بوده اند - شکر خدا را که بوقوع یک مقدار وفیات غایت حاصل گردید - غیر آنچه دیده میشود میگویند از عاصیان خیلی تلفات شده است -

از جانب سنی الجوانب مهد علیای سلطنت سینه و ستر کرای دولت علیه حضرت والده سلطان علیه الشان بکنت صنایع روحیه دو بست و بنجه لیرا احسان فرموده شده است -

شب پنجشنبه گذشته در مغازه اجنه کومانی فرانسه حریق ظهور کرده طولوبه های کومانی روسیه حریق مذکور را فوراً خاموش کرده اند -

در باب قبول کردن دولت انکلیس لایحه کونت اندراسی را (نان) نام کازت پاریس مضمون کاغذ ذیل را که از لندن گرفته است می نویسد -

پیش از آنکه لورد دری هیئت وکلای انکلیس را برای مذاکره لایحه و قبول تکلیفات انریش حاضر نماید چند فقره مطالبات ذیل را بیان نموده -
اولاً بقای حالت حالیه دولت علیه عثمانیه -
ثانیاً استقلالیت باعالی در مقابل اهل شورش و دول اورپ -

ثالثاً بودن تبلیغ لایحه کونت اندراسی تنها بطور مطالعه و یاد آوری که از طرف دوستی بهمسایه خود می شود -

رابعاً تقدیم نکردن سزا قوت مخصوصه را در اینباب باعالی و تنها افادات شفا به بجا آورده رض نامقرر بودن اینکه پس از قبول باعالی خواهش دول اورپ را دول مشارالیه هم باهل شورش امر بتک سلاح داده و بلامانهای صربستان و قریطاغ بیان کنند که معاونت باهل شورش نکنند -

خامساً اگر اهل شورش ترک سلاح نکنند و شورش ناپهار دوام کند دولت انریش معاونت عسکری خود را تکلیف خواهد کرد ولی اجرای این معاونت پیش از وقت منوط بقبول باعالی باشد -

اندک اندک بلز بموجب تلگرافی که در ۱۹ ژانویه از راکوز گرفته میگوید جنگ مدتی که تعطیل شده بود امر و زها باز در طرف تیرین و راکوز نباشد - و حرباً تا کتون دوام می کند نتیجه نامعلوم است -

تکراف ذیل از راکوز بکازت نایه فرایه برسه کشیده شده

۱۸ ماه ژانویه عا کرد و لای از قلمه تربین بناسفر (دوز) حرکت کرده در انشای راه باهل شورش که در زیر کوماندان (یکو) بودند تصادف کرده شش ساعت جنگ شدیدی نموده اهل شورش خراب و بریشان شدند روز بعش جنگ دیگر شد باز اهل شورش مغلوب شده و بطرف (بوقوویج) فرار کردند و مجروحین اهل شورش هر روز باعریه بانجا نقل میشود -

مجلس اجرا آت در تحت ریاست جناب مستطاب حضرت صدرا تنهای روز سه شنبه گذشته منعقد شده جنابان دولتابان پاشا ناظر خارجیجه و یوسف پاشا ناظر مایه و محمود پاشا ناظر تجارت و غالب بک ناظر دفتر خاقانی نیز در مجلس مذکور حاضر بودند -

از آنجاییکه ملت بزرگ رم که در اسلام قبول هستند طالب ترقی و تربیت اطفال میباشند - و جناب فقامت نصاب معین الملک وزیر مختار و ابلیجی مخصوص دولت علیه ایران بواسطه ملتی که در موافقت بمسایه جلیه در ایکنه فقرات دارند بموجب خواهش چند نفر از معتبرین ملت مر قومه ریاست مجلس (زوسیاس) که سه سال پیش در اسلام قبول بجهت اعانه مکتبها و دادن کتابها بقرای اطفال تشکیل گردیده است - قبول نمودند

که در تحت جناب ایشان مذکور و تدارک کتابهای یکبال بزرگ بسیار مکمل فرانسه که بکرتال معروض در شب - دوازدهم ماه کانون ثانی خواهد شد - روز پنجشنبه گذشته جناب وزیر مختار و ابلیجی مخصوص سیر و تماشای واپس رفته به جای واپس را برای جناب مشارالیه از قول جناب ایشان مذکور ترجیح میدهند بجمله واپس دیدند - و بسیار همایون مذکور - و با یکا نمودند -

(انکلیس)

اخبار نو پس زنگبار که منطبقه در لندن رخصت (تیس) نام واپس شد و بت مصریه دژینه اطلاعات ذیل را می نویسد مدتی است جناب خند پاشا بقطعه جو با وفاق فرستاده است که شش دوکتور کیک قونسول گفت را بدولت خود خواست که چگونگی حرکت برای انتظار جوانی که قونسول موی ایه سوار و به جو با رفته است که وقتیکه واپس تیس بشد رایجی برق زنگبار دید انکلیس و سیر و وارت پابین آمده و راه رفت مصریه مسدود دید بهر طوری بود داخل شهر عسکر مصر بشهر مذکور پناه داده شد که هر کسی شهر داخل نشود بزنند از صاحب مصبان واپس مجبور شده اند به واپس لازم دید کوماندانان مصر پس رسد که چه حق داشت منصبان دولت انکلیس مانع شوند - کوماندانان که من شار انجی دام و خیر و بجز اینکه شهر و خاند و تکلیف من تصرف آنها و بنا بر این حق دارم از مخالفت کنم - و بدین چ و کوماندانان مصر کار

که در تحت حمایت ایشان بجهت منفعت جمعیت مذکور و تدارك كتابهاى لازمۀ برای قراى اطفال يكسال بزرگ بيسار مكمّل در يك اوغلى در تيسار فرانسه كه بگريستال معروف است داده شود اين مال در شب دوازدهم ماه ثوريۀ فرنگى وسى و يكم كانون ثانی خواهد شد .

روز پنجشنبه گذشته جناب دولۀ آب جزال معين الملك وزير مختار واليچي مخصوص دولت عليه ايران بجهت سیر و تماشای واپور زهدار همایون مسعودیه رفته و همۀ جای واپور را کشته اند و طعمای در آنجا نیز برای جناب مشارالیه حاضر بوده است از قراریکه از قول جناب ایشان مذکور شد واپور مذکور را ترجیح میدهند بچله واپورهای زهدار که در واپور دیده اند . و بسیار تعجب می نموده اند از واپور همایون مذکور . و با کمال محظوظیت از آنجا عودت نموده اند .

(انگلیس - مصر - زنکبار)

اخبار نو پس زنکبار کازت (موزنك نبوس) منطقه در لندن در خصوص منازعۀ که در میان (نیتس) نام واپور جنگی انگلیس و عساکر خود بت مصریه دژ زنکبار مظهر ور کرده است اطلاعات ذیل را می نویسد .

مدتی است جناب خدیو بکوماندانی مالک کبابو پاشا بقطعه جوبا واقع در خاک زنکبار عسکر فرستاده است که شهر مذکور را ضبط کنند . دوکتور کیک قونسول انگلیس در زنکبار این گفت را بدولت خود بیان کرده و دستور العمل خواست که چگونه حرکت کند . و بعد از تکرار برای انتظار جوابی که میبایست از لندن بیاید . قونسول مومی الیه سوار واپور جنگی مذکور شده و به جوباز فته است که احوال آنجا را مشاهده کند . وقتی که واپور تنیس بشهر براوار رسید برفق مصر را بجای برفق زنکبار دید . دوکتور کیک قونسول انگلیس و سربو وارت کاپتان واپور تنیس از واپور پابین آمده و راه رفتن شهر را از عساکر مصریه مسدود دیدند . فقط مومی الیه با بطوری بود داخل شهر شدند درین اثنا یکدسته عسکر مصر بشهر مذکور فرستاده شده و امر زدن به تدار داده شد که هر کسی بعد ازین نخواهد توی شهر داخل شود بزند بکشدال که با چند نفر از صاحب منصبان واپور مخاضه بپایین آید بهمین طور مجبور شده اند به واپور برگردند . دوکتور کیک لازم دید کوما ندان عساکر مصر را خواسته و ازو پیرسد که چه حق داشت يك قونسول و صاحب منصبان دولت انگلیس از داخل شدن بشهر مانع شوند . کوما ندان عساکر مصر جواب داد که من شمار نمی دهم و خبری ندارم که شما چه کار دارید و بجز اینکه شهر و خاک براو مال خدیو است و تکلیف من نصرف آنجاست چیزی عیدانم . و بنا بر این حق دارم از داخل شدن که بخواهم ممانعت کنم . و بدین جهت در میان دوکتور کیک و کوما ندان مصر کار بخاضه کشید . قونسول

مومی الیه شهر مذکور را ترك نموده واپور مراجعت کرده و تورا بکوما ندان مصر خبر فرستاد . و بجهت بی احتیاجی که به برفق انگلیس کرده و از دخول صاحب منصبان انگلیس بشهر ممانعت نموده بود ابغای رسم ترضیه را طلب کرد . و درین ضمن بیان نمود که اگر این تکلیف را قبول نمایند واپور انگلیس شهر را خواهد زد . کوما ندان مصر جواب داد کسی حق ندارد باو این تکلیف هارا بکند چون واپور انگلیس موقتی را گرفته بود که می توانست شهر را با سانی بنوب بگیرد . و عساکر بحریۀ واپور را حاضر کرد که بعد از کوبیدن شهر هجوم نمایند . درین هنگام کوما ندان عساکر خواست بعضی سخنها بیان بیاورد . ولی قونسول جواب قطعی داد و مجدداً در استغای رسم ترضیه ایستاده کی کرد . کوما ندان مرقوم تفکر کرده و ملتفت شد که باید ترضیه بدهد بالاخره مجبور شده ابغای رسم ترضیه را نموده ولی باین یکی اکتفا ننشده دفعۀ دوم در حضور اهالی ساکنان براو مجدداً ترضیه دادند .

در کازت نایه فرایه پس این قفره با ستراف دیده شد . دون قارلو بمناسبت اول سال بودن برای کسان خود نطقی مجدداً بیان نموده دران ضمنی کوبید می تواند بود که ما اعلان حرب بدول المان و امر يك کنیم . و ناوطلیان خود را اطمینان میدهم که با چند دسته قشون شهر مارید (پای تخت اسپانیا) را فتح نموده بعد دول المان و امر يك را بدرجه محو و بریشانی آورده مفلوب سازیم . این نطق يك قفره عجیبك بشواطر مائواند آورد که حکمران سابق (انجات) را که وری در خصوص ره آهن سخن بیان آمد چون خیلی میل به بودن راه آهن درین سرزمین داشت بگفته گفت باید در مملکت من راه آهن بلند . اگر چه مصارف راه آهن مر بور هزار نازم بوده باشد (که این هزار تالر هجده هزار غروش اسلامی و سیصد و شصت تومان پول ایران می شود) این یکی راهم باید دانست که از عوم اهالی اسپانیا يك کرو و دو و چهار هزار نفر طرفدار دون قارلو هستند . و هفتاد و بیون یعنی سی و چهار کرو دیگر خواهان و طرفدار ان حکومت حاضر و دون القونس میباشند .

بوجب تکرار فها اینکه از امریکا رسیده است میگویند دولت آلمان خیال دارد در دریای امریکه تکرار گاهی بشاکند . و در باب خریدن جزیره سن توما مشغول مذاکره هستند . (این جزیره در عرض شصت و یک درجه اوسی ثانی و طول هشتاد و هفت درجه و بیست دقیقه واقع است) .

فیثات بول کاغذی دولت روسیه در آلمان روز بروز تزلزل میکند . در ظرف پانزده روز کاغذهای مذکور که یکی بکرویل است و در برلین دوما رک و شصت و پنج سالیم بوده اکنون بدومارک و شصت و دوسالیم تزلزل کرده است .

خبر تازه که دیروز بواسطه تکرار تاریخ ۲۷ ژانویه از پاریس رسیده این است که (فردرک لندر)

که یکی از (اکژها) بازیگرهای مشهور تیاتر در پاریس بوده است و غایت کرده است .

نایه فرایه پرسه مینویسد پرنس بسمارک صدر اعظم دولت المان با ناخوش شده بشدتی که در ۱۷ ژانویه خواست در باغچه خود گردش نماید از شدت وجع اعصاب نتوانسته و مجبور بخته اش عودت کرده . بعد از کاند رسی شورای دولت روس پرنس مشارالیه جهت استراحت و تبدیل هوا به (وارجین) که از دهات خود پرنس است خواهد رفت .

(مصارف عسکر دولتهای اروپا)

اگر نظری به بودجه (موازنۀ مصارف) دول اروپا بپردازیم . خواهیم دید که در این هنگام صلح و صلاح و جلب آسایش عمومی جز با اعظم مایات و مداخل دولتی دولتهای فرنگستان بتم حریه و شعله جنگ صرف میشود . و سال بسال برین شمار خونریزانه همه طوری می افزایند . چنانکه در سال (۱۸۵۸) میلادی نوزده سال پیش ازین جنگهای مخارج سالیانه حریۀ دول المان و فرانسه و انگلیس و ایتالیا و بلجیک و روسیه هشتاد و سه میلیون و دویست هزار لیرای انگلیس بالغ شده بود . و در سال (۱۸۷۴) نوسال پیش به یکصد و سی و میلیون لیرا رسیده است . که در ظرف هفده سال مخارج مذکور در صدی پنجاه و پنج زیادتو شده است .

دولت المان از جمله دولتهای اروپا مصارف حریه انرا زیادتو کرد که درین مدت دو مقابل مصارف پیش خرج کرده است .

نسبت واردات و مصرف جهت حریۀ دول مشار الیه چنان است دولت روسیه . صدی سی و شش . دولت انگلیس . صدی سی و سه . دولت فرانسه . صدی بیست و چهار . دولت المان . صدی بیست و سه . دولت اتریش . صدی بیست و یک . دولت بلجیک . صدی نوزده . دولت ایتالیا . صدی هجده صرف میکنند . بقیه دارد .

(اکسپوزسیون) غاشا که عمومی که امسال در امریکا در شهر فیلادلفی خواهد شد از همه اکسپوزسیونها که تا بحال در کره زمین شده است بزرگتر خواهد بود چنانکه ذیلا بعضی از تفصیلات بزرگی و وسعت بازارهای مذکور شده است .

محل اکسپوزسیون سال وسعت دایره بازار

اگر (۱)			
لندن	۱۸۵۱	ربع	۲۰
نیورک	۱۸۵۳	۳	۵۰
پاریس	۱۸۵۵	۰	۳۰
لندن	۱۸۶۳	۲	۴۴
پاریس	۱۸۶۷	۲	۴۰
وین	۱۸۷۳	۰	۵۰
فیلادلفی	۱۸۷۶	۰	۶۹

(۱) يك اگر پنج هزار و یکصد و بیست و نه متر مربعی را گویند .

(خبرهای تلگرافی)

فرانسه

پاریس ۲۶ ژانویه

وکلای پاریس که بجهت انتخابات سستو انتخاب شده اند امروز مجلس کردند اختلافی که در میان حامیان و پاتیداران جمهوریت ظهور کرد تا اکنون هست . و تا بحال صورت اسامی و دفتر اعضای مجلس سستو ترتیب نشده است . میگویند انتخاب مسیو ویکتور هوگو و مسیو لویی بلان مقرر است .

(اسپانیا)

مارید ایضا

عساکر دولتی موافق (کو بوجوا) را از دست کسان دون کارلو ضبط کردند .

اتریش - مجارستان

وین ایضا

کورسپوندانس بولیک نام کازت مینویسد کتیش بزرگ مسیو (سکوجکر) از جانب امپراطور به اسپکوسی (خلیفۀ مذهبی) وین تعیین شده است .

پشته ایضا

اعضای دست چپ در خصوص مذاکرات تجاریه با اتریش از هیئت وکلا اطلاعات طلب کرد رئیس هیئت مذکور جواب داد که هنوز در این خصوص چیزی نمی تواند بگوید و بشورای ملت نمی تواند مشورت بدهد که این مشورت اکنون را بهیئت وکلا عاید است .

شورای ملت این جواب را قبول نمود .

(روترها)

اتریش مجارستان

وین ایضا

سندات رومانی فلورین ۲۵ ساتیم ۲۵

لیرای عثمانی ۱۰ ۳۵

لیرای فرانسه ۹ ۲۱

بمناسبت اینکه در پورسه فروش زیاد شده است فیثات اسهام تزلزل کرد .

پشته ایضا

در شورای ملت وزیر داخلیه بیان کرده است که کونت اندراسی وزیر خارجه دولت اتریش در باب دوام صلح و صلاح زیاد سعی میکند .

(فرانسه)

پاریس ایضا

اسهام عمومی فروش ساتیم ۲۱ ۶۰

جدیده ۲۷ ۲۵

سندات رومانی فرانک ۵۵ ۰۰

نطقیکه ویکتور هوگو و کامیابان کرده اند از طرف عموم بطور خشنودی و امتنان زیاد قبول شد . میگویند انتخاب مسیو بروفه عقب خواهد ماند .

(اسپانیا)

مادرید ایضا

حاکم دولتی چنگهای که درازناتی و لازارتا و آراچه
اتفاق افتاده است غالب شده اند .

(پوردیائو)

سویس

برن ۲۷ ژانویه

مجلس پست برن مذاکرات را با آخر رساند . مجلس
مذکور ماه ژوئن درلندن اجتماع خواهد کرد .

اتریش و مجارستان

وین ایضا

در باب مذاکرات درخصوص تقلیل عساکر مسلحه
شورای ملت يك کومیسونی مخصوص معین
کرد .

آلمان

برلین ۲۷ ایضا

با اینکه وزیر داخله خیلی اهتمام کرده که شورای
ملت ماده های نظامنامه جنایت را که در باب
جمعیه های خفیه و آنهایکه در میان اهالی باعث
اختلاف و قسم قسم شدن میشوند نوشته شده بود
قبول نکرد .

هندوستان

کلکته ۲۷ ژانویه

پرنس دیغال به اکره رسیده است از طرف اهالی
و حکومت با احترامات فوق العاده پذیرایی
شدند .

انگلین

لندن ۲۷ ژانویه

بانک انگلیس اسکوتورا به صدی چهار تزیل
داد .

(روز هواس)

اتریش - مجارستان

وین ایضا

سندرات روم ایللی فلورین ۲۵ سائیم ۵۰
ایرلی عثمانی ۱۰ ۳۵
ایرلی فرانسه ۰۹ ۱۹

همه روز بورس درتزل بود ولی عصری فیشات
رو بترقی شد .

بانک اسکوتورا بصدی چهار ونیم تزیل داد .

پاریس ایضا

سندرات روم ایللی فرانک ۵۴ سائیم ۵۰
اسهام عمومی ۲۰ ۵۰
اسهام عمومی جدید ۲۷ ۵۰

درمیان ۵۸۲۶ نفر که خود شانرا برای انتخاب
اعضایی مجلس سناتو تکلیف کرده اند دوهزار
کس از آنها خواهان خانوادہ پوناپارت
هستند .

(پوردیائو)

پورسه

خلطه ۲۸ کانونائی فرنگی

غروش ۲۴ ۳۴

اسهام عمومی ۳۴ ۲۴

لیرلی عثمانی ۳ ۱۸

سوسینت جمال ۳ ۱۸

شرکت عثمانیه ۲ ۲۸

اعتبار عمومی ۳ ۳۶

تراموای ۱ ۸۰

فرانک ۵۶ ۷۵

سندرات شمدو فروروم ایللی ۵۶ ۷۵

فرانک ۱۸۶۳ ۱۳۳

استقراض ۱۸۶۵ ۱۳۴

۱۸۶۹ ۱۲۱

۱۸۷۲ ۳۹

۱۸۷۳ ۱۱۷

کیبال غروش سائیم ۱۱۱ ۲۵

لندن ۳ ماهه پیرلی برای انگلیس ۱۱۱ ۲۵

فرانک سائیم ۲۲ ۷۰

پاریس پیرلی برای عثمانی ۲۲ ۷۰

فیثات مسکوکات لیرلی عثمانی

ازقرار صدغروش

غروش ۱۱۰ ۲۲

لیرلی فرانسه ۰۸۸ ۲۰

امپریال ۰۸۹ ۳۰

کرمیچ ۰۵۱ ۱۶

مجدید ۱۰۲ ۳۷

بشاک ۱۰۷ ۲۲

مثالک ۱۰۸ ۲۰

پول سیاه ۱۳۷ ۲۰

ظاهر

اعلانات

(خرابات)

مشکل با انواع فساد و ترکیات و ترجیعات و تسدیسات
و قطعات و ربا عیات و غزلیات و آیات در چهار زبان
یعنی ترکی و عثمانی و فارسی و عربی که کزیده ادبی
روم و شاعر مشهور و معلوم جناب منیا یک اندی
از آثار اسلاف و معاصرین انتخاب و جمع و در سه جلد
درج کرده بود در دکان حاجی حسن اندی در چارسوی
صحافتان و در دکان حاجی حسن آغا تبا کوفروش

در باغچه قوسی هر جلدی بیست معین فروش میشود .

۷

محل فروش (اختر) در جنب طاش دکان جلیل آغا
کتاب فروش و در باغچه قوسی دکان حاجی حسن
آغا تبا کوفروش و در بابز بدفرانخانه صرافیم اندی
و در افسرای قریب بشل طولومبادر دکان آکو فروشی
و در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافر خانه عسکری
و در بشکطاش در مرکز تراموای دردکان
تبا کوفروش ایرانی و در پیش مایه دردکان قلم فروش
نمره ۱۴۴ و در دم خان والده دکان چایی فروشی است .

۷

کتاب مستطاب (میزان الوانین فی امرالدین)
که در چند سال پیش از جانب یکی از مأمورین سفارت
سایه ایران در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد
بر رساله میزان الحقی نام پروستائی تألیف و در مطبعه
عالمه طبع شده بوده در مغازه کتاب فروشی در تحت
مسافر خانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش
میشود .

۷

چون قبل از آنکه اختر طبع و نشر بشود بعضی
از ذوات کرام از ممالک محروسه و غیره بموجب
مکتوبهای خودشان طالب ایونه شدن گردیده
و قیامت آزار هم بجهت اینکه ارسال بفرمایند
سوال کرده بودند . و تا جواب خدمت
ایشان عرض کنیم شروع بطبع و نشر آن شده
و همان تفصیل که مقرر بودند نسخه هایی که بیرون کرده
شد خدمت ایشان از پوسته های دریای خشکی
ارسال گردید . و همان طور نیز فرستاده خواهد
شد . و قیمت سالیانه و غیره آهم در لوحه کارت
معین و مرقوم است . لهذا پس از عرض تشکر
بخدمت ایشان بجهت میل و اتفاقی که در قبول کردن
این کارت ظاهر فرمودند . از عموم خیر خواهان
خواهش میکنم هر کدام از ایشان بوسائل اولیه
بطوریکه خواهش فرموده اند و مقرر است وجوه
معینه ایونه هارا بدار السلطنه اسلامبول و اداره اختر
ایصال فرمایند که باعث دوام و استمرار کار
گردد .

۷

در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که بزبان
فارسی و عربی و آلمان و فرانسه و انگلیس و روسی
و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بترکی و از ترکی
مذکوره ترجمه و هم نوشتن بعضی اوراق بزبانهای
مذکوره قبول میشود .

۷

(مخاطره ای اورمان)

یاخود

(قلابچیدولری)

نام رساله نیازو بزبان ترکی از جانب ملزم آن اغوب
اندی ماطومسین طبع شده در بارقه سرپل و جاهای
دیگر فروخته می شود .
رساله مذکوره در نهایت سلاست و شایان مفاصله
نوشته شده . مرقی اخلاق و احوال انسانها
تواند بود .

۷

رساله بارقه ظفر دار بتبع اسلامبول تولید با آثار
وصاف که اثر خامه یکی از ادبای مشهور است در دکان
هر کتاب فروش از قرار سه غروش فروش میشود .

۷

یک باب خانه در اسکدار در محله خرمالدین در قاق
فاطری در نمره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور
در حرم و سلاطین چهارده اطلاق و یک طوبه و چهار
چاه آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار
و هفتصد زرع زمین بنا و بیچه دارد هر کس طالب
باشد بمطبعه اختر مراجعت نماید .

۷

حکاک مشهور موسو سانج روسیه مدتی است
باسلامبول آمده موسی ایله هر نوع رسم و خطوط را
در نهایت خوبی و استادی در روی ششاد حک و ترجم
می نماید هر کس طالب بوده باشد به مطبعه (اختر)
مراجعت نماید

۷

هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلیتو غراف
و چه بلیتو غراف یعنی باسمه و چاپی و منکی و حروفی
در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و امتیاز طبع
و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق
سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق
و اسناد و پرتهای مختلف و خطوط متوجه و نیز
رسمهای کراور و فریون و کارت و بلیت فارسی
و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق
رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر
و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی
طبع شده و باعث خوشنودی خوانندگان سپارشی
مذکور از هر جهتی خواهد گردید . و سکه های
لیتو غراف هم جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب
جهت فروش در اداره مطبعه موجود است

۷

کتاب گلستان افصح الشعر اشع شعری شیرازی
رجعه علیه رحمه واسمه کتابی است که در تمامی
مشرق زمین در نزد عموم اهل اسان و اصحاب ذوق
و فهم مسلم و قبول است و سزاوار بود که همچنان
نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز
مرغوب با تمهید شده بآدکاری برای طالبان آن باشد
و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این
مقصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته
از اتفاقات حسنه عالجانب میرزا آغا الملک بصاحب
قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدرسعادت
تشریف آورده و بر حسب خواهش دوستان قبول
نمودند که نسخه مذکوره را بنویسند لهذا نسخه
مذکوره در کمال نفاست و خوبی با تمهید شده بود
و چون مقصود اصلی خدمتی بمعارف بود بعد از
فروخته شدن متدار کافی ازان از قیامش تزیل
شده اکنون نسخه های ان در مغازه کتاب
فروشی در زیر مسافر خانه عسکریه بایزید .
و در افسرای قریب بشل طولومبادر دکان تبا کوفروش
و در دکانهای جلیل آغا در جنب طاش و حسن آغا
در باغچه قوسی جلدی از قرار بیست غروش
رایج فروش میشود .

۷

مطبعه و اداره خانه
مخصوصه است

کتابی که برای درج
شده و طبع نشده

کتابی که اجرت
است از جانب او

این کارت از

آزادی و حریت لفظی

معنی کرد . و چنانکه

مقرر است معنی عادلانه

معنی حقیقی آزادی است

اخلاق حیده است .

مذموم و مایه هر گونه

یکی اسارت و ذلت و قهق

که باعث ابطال حقوق

انسانی است . دومی

و بی شرمی است .

در احوال جمعیت بشر

در مطلق تعبر باید

از اسباب حفظ حقوق

از موجبات نیک بختی

در میان اقسام درختان

ذکر کرده اند . معروف

که در نخلستان عالم این

نامدار هست چرا هیچ

نکوند در جواب گفت

و وقت مخصوص دارد که

و در دیگر اوقات بزم

سرو همیشه تازه و طری

و انقلاب بری . این اس

باز آزادی موسوم گردد

است . و آزاده در لغت

مطلق آمده . چنانکه

دل . تعبر از مردمان

زاده و صالح گفته شد

لقویه آزاد و آزاده اس

مارا از معنی آزادی لازم

تزیل بمعنی لغوی آن خو

نسخ در آزادی افکار

یاخود جمعیتی . از رو

مبتای کار خود شان را با

جامعه آزادی جمع شوند

امور و منافع اجتماعیه خود

عیها و نقصانها عاری

و درخت نیک بختی آنها

خواهد گردید . چهر